Tituloꝝ ⁊ capi. ſecũdi libri Annotatio

De
Iudiciis Titu. I
Capitula
Dudum I
Diſpendioſam II
Foro competenti Ti. II
Caplm vnicum
Cũis
Cauſa poſſeſſionis et ꝓ/prietatis Ti. III
Caplm vnicum
Cauſa beneficiali
Dolo ⁊ cõtũacia Ti. IIII
Caplm vnicum
Si ante
Ut lite pendente nil innouetur Ti. V
Capitula

De
Si duobus I
Cum lite II
Sequeſtratione poſſeſſionum et fructuũ Ti. VI
Caplm vnicum
Ad compeſcendas
Probationib⁹ Ti. VII
Caplm vnicum
Litteris
Teſtibus Ti. VIII
Capitula
Cum iudei I
Teſtibus II
Iureiurãdo Titu. IX
Caplm vnicum
Romani
Exceptionibus Ti. X

De
Caplm vnicum
Excommunicationis
Sñia ⁊ re iudicata Ti. XI
Capitula
Et calumniis I
Paſtoralis II
Appellatiõib⁹ Ti. XII
Capitula
Si a iudicibus I
Cũis II
Sicut III
Cũdu IIII
Appellanti V
Si appella. VI
Cum a repul. VII

Liber II De iudiciis Ti. I

Diuiſio Dudum. Primo ponit cõſtitutionẽ Bonifa. Secundo illam reſtringit. ibi: Quia vero. Tertio proteſtat. ibi: Porro. ⁊ cõſtitutio iſta preceſſit cõcil. vt in ꝓemio dixi ⁊ pt₃. ꝭ. c. ꝓxi. a Conſtituit. in extraua. que emanauit poſt ſextuȝ que incipit rem non nouã.

Sũma ci/ ſi ſit iu/ ralis b Citatiões. ſed quia de cita/tione hic tracta/tur cõpeteter poni potuiſſet ſub ti. de dilationib⁹ maxime cum pri/ma citatio vide/atur ante iudici/alis iuxta no. p Innocen. ⁊ Hoſtien. de ꝓba. q̃/niam: vt ibi ſcri/pſi ſuper verſi. ci/tatiões: quia ta/men etiã per pri/mã firmat iudi/cium et perpetu/atur et preuenit iuriſdictio. de foro competen. ꝓ/poſuiſti. de offi. delega. gratum. cum concor. ⁊ ideo in iſto titulo congrue ponitur: vt ſciatur ſuper tali citati/one poſſe firmari iudicium. facit. inſti. de pe. teme. lit. §. fi. et qđ not. ff. de in ius vocan. ſuper rubri. ⁊ ẽ huic ſi. co. ti. c. j. ⁊. ij. lib. vj. c Quibuſcũq₃. exprimit ip/ſa conſtitutio cuiuſcunq₃ ſint ſtatus dignitatis vel ꝑ/eminentie eccleſiaſtice vel mundane: etiam ſi imperiali vel regali prefulgeant dignitate. tollit etiam omnes cõ/trarias indulgentias: vt ibi patet.
d Undecunq₃. etiam vltra duas dietas et extra ꝓ/uinciam. eſt enim papa vicarius illius cuius eſt terra et plenitudo orbis terrarum ⁊c. de decl. tua. ij. ix. q. iij. cuncta. e Albo. erat locus dealbatus vbi ſcribe/bantur edicta de quo in auten. de litig. §. omnem. coll. viij. ff. de iuriſdic. om. iudi. ſi quis id. ff. de albo ſcri. l. j. et. ij. de hoc vide in Specu. de dolo ⁊ cõtuma. §. reſtat in prin/cipio. ⁊ de cita. §. ſequitur. ver. et no. ſm Hber. vbi etiam not. qui iudices cita/re poterant per hec edicta et qui non. Albũ p̃to/ris
f Solẽnes. ſolent eſſe dies iouis ſeptimane ſancte. dies aſcẽ/ſionis et feſtum dedicationis ba/ſilicarum Petri et Pauli: qđ fer/tur eſſe de men/ſe nouembris in octaua bti mar/tini. g Generales. contra hereticos credentes ⁊c. vt ſcripſi de hereti. excommunicamus. §. ſane. ſuper. j. glo. portantes ſaracenis merces prohibitas: vt ſcripſi de iude. ꝙ olim ſuper glo. ij. et piratas: de hoc de rap. excommunicationem: exigentes vel imponentes noua pedagia. de cenſi. innouamus. falſarios litterarum pa/palium: de crimine fal. ad falſarioꝝ et his ſimiles. h Papa. in inferioribus etiam locum non habet: ſaluo quod dicitur. ꝭ. titu. j. q̃uis. i Specialiter, non ſufficeret ergo generale man/

babit. De iudiciis. Clemens. v. in concilio Uienẽſi

Conſtitutio Bonifacii. que habet ꝙ citationes etiam extra dies ſolennes publice facte de mandato pape in audientia litterarum apoſtolicarum vel papali palatio affixe ianuis maioris eccleſie loci in quo papa cum curia ſua degit artẽt citatum ac ſi ad eum perſonaliter deueniſſent reſtringitur ad eos qui impediunt ne ad eos poſſit citatio peruenire: vel quorũ domicilium tute non poteſt adiri. Iohan. an.

ca. I

Dudũ Bonifacius papa octauus ꝑdeceſſor nr̃: con/b ſtituit vt citationes auctori/c tate apoſtolica de ꝑſonis q/d buſcũq₃ ac etiã vndecũq₃ ad/e inſtar edictorum in albo pretoris propoſitorum: etiam ex/f tra dies ſolennes: in quibus romani pontifices proceſſus/g conſueuerunt facere gene/h i rales: ipſo papa ſpecialiter

a ⁊ ex certa ſcientia id mandan-
b te: facte: in apoſtolicarum au-
c dientia publica lr̄aruꝫ vel in
d papali palatio: publice pꝰmo
e dū maioris eccl'ie loci in quo
romanꝰ pontifex cum ſua cu-
ria reſidebit ianuis affigēde
ſic valeant atqꝫ artent cita-
tos poſt lapſum terminum:
f (quē cōſiderata diſtantia lo-
corū citationibꝰ ipſis apponi
cōuenit cōpetentem) ac ſi ad
g eos perſonaliter deueniſſent.
h Quia vero ſtatutū ip̄m rati-
onabiliter editum: ꝓpter ma-
liciam tempis tunc inſtantis
nōnullis nimis rigoroſum vi
detur. Nos rigorem ipſum
i māſuetudine tempantes: idē
ſtatutum et prefatū modū ci-
k tandi: reſtringimus ad illos
tm̄: et in illis locum volumuſ
ſibi vendicare qui faciunt im-

datum de citādo talem: niſi papa ſpecialiter exprimat citationem fieri ꝑ hanc formam.

Nota a Ex certa ſcientia. idem verbū de offi. deleg. paſtoralis. § preterea. ⁊ vide qđ ibi no. Ignorantia opponit ſcie. de or. ab epi. c. j. de ſen. excō. ꝑ illorꝝ. ſicut error opponit conſenſui. ff. de iuriſ di. om. iu. ſi ꝑ errorē. ⁊ canon dicit ꝙ ꝓprium erroris eſt approbare falſuꝫ ꝓ vero xxxviij. di. q̄ꝫuiſ. ⁊ alibi ꝙ errare eſt aliud ꝓ alio putare. xxij. q. ij. in qbꝰ. cadit tn̄ error in ignorantia: vt in p̄dic. c. q̄ꝫuis. Quare lr̄a iſta videt excludere mandatum qđ papa faceret ꝑ ignorātiam vl' errorem: ac ſi intēdat ꝙ requirit certa ſcientia per quā intendat tollere ius cōe: quo debet citatio fieri ꝑſonalit vl' ad domū: vt lit. non preſt. § qm̄ porro. de eo qui mit. c. fi. cuꝫ ſuis concor. ī. ti. j. c. j. et requirēdi ſunt amici. ff. ex q. cau. ma. Itē ait. § vl. ⁊ l. ſe. ſuꝑ quo vide qđ no. de do. et contu. cām. b Mandāte. ꝯſtitutio rē non nouā dicit iubēre: ꝑ qđ videnť h̄ paria. ⁊ facit ad no. xlij. q. j. c. fi. xviij. q. ij. dudū. c Lr̄arum. de ſimplici iuſticia. de cri. fal. l. pe. ⁊ ibi manere ſolet ꝯdictarꝫ

Auditores auditor. Alij auditores in palacio de quo ſequit: vt ꝓ-
cauſaruꝫ et pter hoc decre. ne romani. § ſane. ſ. e. li. de elec dic cau-
arum ſarꝫ ⁊ lr̄arū audientia. d Palatio. conſtitutio illa dicit aula: cui verbo ꝯcor. ī. de bap. pn̄ti. e Maioris. non dicit cathedralis ſic. ſ. ea. cōpil. de elec. cauſā. § j. ⁊ ī. c. j. q̄ꝫuis. Ratio: qꝛ curia poſſet eē in caſtro villa vel oppido vb nō eſſet eccl'ia cathedralis: ⁊ ꝯcor. ī. de ſen. excō. ex frequētibꝰ. vbi eq̄parat cathedralem et matricē eccl'iam loci. f Locorꝫ. cōditionibus ꝑſonarū ⁊ negocij. de ap. cū ſit romana. g Perſonaliter. ergo ſicut ꝑſonalis citatio cōſtituit quem verū cōtumacē: nō tn̄ manifeſtū. de ſen. excō. venerabilibus. § ſecus. li. vj. ſic ⁊ iſta. circa taliū appellationē vide qđ dicā ī. de do. ⁊ contu. ſi ante. ⁊ h̄ intēdit ꝙ ille ꝓceſſus q fieri poſſit ꝯ ꝑſonalit citatū fieri poterit ꝯ iſtū ⁊ ecōuerſo. ſ. in eo q fieri nō poſſet ꝯ illū nec ꝯ iſtū. ſuꝑ q̊ vide qđ ſcꝑſi de eo q mit. in poſ. c. fi. ⁊ in. q. quā diſputaui de receptione teſtiū facta ꝯ citatū ad domū in mercu. ſub ti. de teſti. Itē id qđ ad excuſationē cōtumacie poſſet docere ꝑſonalit citatꝰ poterit: ⁊ iſte: ⁊ qđ ille nō poſſet nec iſte. facit de ap. ſepe. ꝟ. q̄cq̄d aūt. h Rōnabiliter. ꝯcor. ſ. de reſcꝑ. ſtatutū. ꝺ ꝯceſ. pbē. c. ij. li. vj. i Tempantes. xlv. di. diſciplina. et. c. ſunt nanqꝫ. k Reſtrīgimꝰ. ſi. de elec. ſtatutū. de here. ſtatutū. ij li. vj. ⁊ ī. c. pxi. Et ꝯſtitutio Bonifa. dicebat ꝙ in his

l pediūt vel ꝓcurant per ſe vl'
per alios quoquomodo: ne ad
m n eos poſſit citatio ꝑuenire: vl'
o q̊ꝝ domicilia ſiue loca nō poſ
p ſūt tute libereue adiri. Por-
ro ei qđ circa citationes abſē-
tiū: tam diebus ſolennibꝰ q̄ꝫ
aliis eccle. ro. diuerſis ex cau
q ſis interdum facere conſue-
uit: per pn̄tez cōſtitutionē ſeu
moderationē in nullo volu-
mus derogari. Idē.

In cauſis etiā pendētibus bn̄ficialibus decimarū matrimonialibus ⁊ vſurarū ⁊ ip̄as tāgentibꝰ ꝓcedi pōt ſimpliciter et de plano abſqꝫ iudiciorꝫ ſtrepitu ⁊ figura. Jo. an. ca. II

Diſpendioſam proroga
r tionē litiū quā īterdū
s ex ſubtili ordīs iudiciarij ob-
t ſeruatiōe cārū docet experiētia
v x ꝓuenire: reſtringere in ſub-

preſertim caſibus locū habebat illa citatiōis forma: et accipiēdo illud p̄ſertim ꝓ tm̄: habebamus mentē huiꝰ conſtitutionis que fuit equiſſima: nam graue ē dicere ꝙ dicať ꝟe ꝯtumax ex tali citatiōe que facile poterit n̄ venire in eius noticiā: ſicut dicit de voce p̄conis: que qn̄qꝫ paucꝭ innoteſcit. in auc̄. de liti. § omnē. colla. viij. C. quō et qn̄ iudex. auc̄. q ſemel. l Vel alios. ſi. ſ. ea. cōpil. de renū. c. vno. ⁊ de offi. dele. ſtatuimus. li. vj. m Peruenire. vt lit. nō ꝯteſ. qm̄. § porro. et ibi de hoc. n Vel quorum. alternatiua demōſtrat ꝙ ſufficit alterꝝ iſtorꝝ. o Non poſſunt: hoc eſtimabit papa ſpāliter ⁊ ex certa ſcientia citationis modum cōmittens: vt. ſ. p Tute. dic̄ ꝯſtitutio Bonifa. cum vt ſcꝑtuꝫ eſt eſtimare debeamus: an eo ire liceat vbi eſt citatio faciēda. q Conſueuit. de quo videre potes in Specu. de cita. c. vlt. per totum.

Diſpendioſam. Primo ponit cōſtitutiōis cauſaꝫ. Scđo ibi: Statuimus ꝯſtōnē. Tertio ipſius extenſionem ibi: Volentes. et hoc eſt ius omnino nouū corrigens quedam iura: vt. ī. patebit. Et dic diſpēdioſam: id eſt damnoſam. de cōſti. c. ij. ī. ti. proxi. c. j. § eiſdem. ⁊ concor. huic pn̄. de reſcꝑ. diſpendia. lib. vj. r Interdū. innuit ꝙ non ſemper: alias eſſet dare ꝙ oīa iura per que dať ordo iudiciorꝫ eſſent diſpendioſa quod eſt abſurdū. s Subtili. ſubtilitas. Qn̄qꝫ reprobať: qn̄qꝫ cōmendať a iure: de hoc. ſ. eo. ti. dilecti. ī glo. j. ⁊ ibi ſcripſi. t Experientia. ꝯcor. de electio. q̄ꝫ ſit. in p̄ncl. lib. vj. v Reſtringere. non videtur hoc verbū conuenire pro eo quod non reſtringit: ſed ſubtilitatem laxat iudiciarij ordinis in his caſibus. Sꝫ dic ꝙ reſtringit diſpendioſam ꝓrogationem de quo p̄mi ſit: et hec eſt conſtitutionis cauſa generalis. Sed cauſa cauſe: id eſt quare plus in his q̄ꝫ in aliis poteſt dici de arbitrariis de quibus non cogimur reddere rationem: vt dixi de reſcrip. ſi quando. ita ⁊ etenīꝫ potuiſſet auctor adiungere cauſas primitiarū: oblationuꝫ mortuariorū: teſtamentorꝫ: legatorꝫ: maxime ad pias cauſas et his ſimiles: in quibus vrget eadem ratio: mouit tamen forſan auctorem ꝙ protelatio cauſarum beneficialium et matrimonialiū eſt periculoſa: vt lite nō conteſta. quoniā. et idem periculū ponderauit in debentibus vſuras: vel decimas: et hec faciunt ad infra dicenda. x Subſcriptis. in aliis ergo ſecus in quibus non eſſet id expreſſe ſtatutuꝫ vel a principe ſpecialiter

Di[...] Cauſ[...] cōſti[...]

cōmiſſum: ⁊ vide q̄ꝺ no. de verbo. ſigni. ſepe. in princi.
a Cupiētes. hic incipe conſtructū. b Electio/
nibus. olim non p̄cedat p̄ceſſus in cauſis electionum
ptibus p̄ſentibus lite nō cōteſtata. ſ. de elec. dudū. ij.
q̄ in h̄ corrigit: ⁊ ꝯcor. illi iuri de dolo ⁊ contu. cū q̄ li.
vj. ⁊ ꝺ eo q̄ mit. i
poſ. c. cū qui.
c Prouiſio/
nibus. factas vł' faciendis. ſ. de elec. vt circa. ⁊. c. qui contra certā. lib. vj.
d Aut. repe/
te in cauſis.
e Cōcanoni/

etiā ⁊c̄. Nec obſtat q̄ꝺ dixi ſup ver. beneficijs. q: cau/
ſa ſuper p̄prietate eccľie nō eſt beneficialis: ſed non po
teſt negari q̄n cauſa ſuper p̄prietate decimaruꝫ ſit deci
malis. i Preſtationem. integram ⁊ ſine deductio
ne ſeminis: vel ſumptuū quo ad prediales. de deci. cū
ſint hoīes. ⁊. c. n̄
ē. ⁊. c. tua. ij. q̄ ad
pſonales: dic vt
e. ti. paſtoralis.

a ſcriptis caſibꝰ cupiētes. Sta
b tuimꝰ vt in cauſis ſup electio
c nibus poſtulationibꝰ vel p/
d uiſionibꝰ: aut ſup dignitati/
e bus: pſonatibꝰ: officijs: cano
nicatibus vel p̄bēdis: ſeu q̄/
f g buſuis bn̄ficijs eccleſiaſticis
h aut ſup decimis: ad q̄rū etiā
i k p̄ſtationē p̄nt q̄ tenentur ad
l eas p̄moniti: cēſura eccleſia/
m ſtica coerceri: necnō ſup mr̄i
n o monijs vł' vſuris: ⁊ eas quo/

k Teneant.
quilibet aurēlai
cus tenet q̄ ſe nō
oſtēdit imunē. ſ.
de deci. a nobis.
de clericis dic vt
eo. ti. nouū. de re

Queſtio catibꝰ. cōcor. de elec. c. j. lib. vj. f Bn̄ficijs. Nūq̄d
in cauſis ſup hoſpitalibꝰ elemoſynarijs vel leproſarijs
habebit hoc locum: videt̄ q̄ non. j. de p̄ben. p litteras.
Tu dic contra per verbum officijs quod premiſit: ad
hoc. j. de religi. do. quia contingit. vbi rectores vocant̄
⁊ tutoribus ⁊ curatoribus ſimulantur eadem ratione
cum monachatus ſit officium: puta idem in cauſa mo/
nachationis: ⁊ ſi dicatur monachus eligi poſtulari vł'
prouideri: hoc eſt planum per litteram ſuperiorē: ⁊ fa
cit quod dixi poſt Innocen. et Hoſtien. de electi. offi/
cij. aliqua tamen iura dicunt monachum fieri creari re
cipi ordinari. de regula. c. j. et vlti. lib. vj. de elec. indē/
nitatibus. §. ſi vero. xvj. q. vlti. c. vlti. tamen negari
nō poteſt quin canonici regulares in verbis ſuperiori/
bus includantur: quo iure monachi excluderentur nō
video. Item prorogatio diſpendioſa non minus in
regularibus q̄ꝫ in ſecularibus eſt. cauſa ergo non defi/
cit: tamen per litteraꝫ iſtam. Beneficijs. dico q̄ ſi de ec
cleſia agat̄ vt de proprietate non eſt locꝰ huiꝰ ꝯſtitu/
tioni cum illa queſtio beneficialis non ſit: nec hic dica
tur de cauſis eccleſiarum ſimilis differētia quo ad miſ
ſionem in poſſeſſionem: vt lit. non conteſtata. c. ij. de do
lo. et contuma. c. ij. de eo qui mit. in poſ. c. j. et. ij. et eo.
titu. cum qui. lib. vj. et quo ad permutationeꝫ. de re. p/
mu. ad queſtiones. et. c. cum olim. ⁊. c. vniuerſorum. et
quo ad preſcriptionem. de iurepa. cura. de reg. iur. c. j.
lib. vj. et quo ad tranſactionem: vt no. de tranſacti. ſu/
per eo. Si vero agatur ad remotionem beneficij et ne/
gatur fedus coniugij ſpiritualis: vt titulus: puto de/
creta. locum habere: ſecus ſi non negatur titulus: ſed
propter crimen petit̄ remoueri: facit quod dixi poſt
Inno. ⁊ Hoſtien. vt lite non conteſta. quoniā. §. por/
ro. ſuper. j. glo. g Eccleſiaſticis. in ſecularibus
ergo nil eſt mutatum: q̄ꝫuis in eccleſiaſtico foro tractē
tur. h Decimis. intelligo cōmunibus. et que iure
diuino debent̄: quod probat ſequens littera. ergo ſi de
beantur ex pacto pollicitatione vel voto non erit locꝰ
huic conſtitutioni. ⁊ facit quod no. ſ. de deci. tua. ij. in
fi. j. glo. Quid de decima papali: de qua. j. de deci. ſi be
neficiorum. ſi inter illum cui papa conceſſit et clericuꝫ
ſit queſtio: erit ne locus huic conſtitutioni? Puto q̄
non fuerit hoc de mente: nec ſemper eſt illa decima: ſed
quandoq̄ꝫ viceſima vel alia quota. de vo. c. fi. Et iſta
conſtitutio iura corrigens et exorbitans non eſt ampli
anda vel abilitanda. de regu. iur. que a iure. lib. vj. Sꝫ
quid ſi non eſt queſtio cum debitore decime: ſed inter
duas eccleſias ſuper iure percipiendi? tunc puto locuꝫ
eſſe cōſtitutioni p hāc lr̄am ⁊ p lr̄am q̄ ſequitur: et eas
quoquomodo ⁊c̄. Nec ob. littera que ſequitur: que nō
eſt determinatio vel reſtrictio huius caſus: ſed inter/
poſitio: quod probatur ex eo quod dicit ad quarum

ligioſis dic vt. ſ. eo. ti. ex pte. j. et contra quoſcunq̄ꝫ ex
his agat̄ locum habet conſtitutio: ⁊ ꝯtra religioſos aſ
ſerentes ſaltē decimā integrā in precepto non eſſe ma/
nauit ꝯſtitutio. j. de penis cupiētes. l Premoniti.
ſ. de deci. puenit. j. de ſen. excō. ſacro. ⁊. c. ꝯſtōnē li. vj.
Multi ſeruāt ⁊ videt̄ expediēs eccleſijs q̄ faciunt mo
nitionē generalē fulminantē excōicationis ſniam in nō
ſoluētibus decimas fructuū p̄dioꝝ que habēt in paro/
chia: ⁊ pꝰea n̄ ſoluētes etiā petūt i eccľia denūciari: fac̄
de iureiuran. ad nr̄am. ij. ⁊ coaptāt eam p̄cedēti culpe
morte vel offenſe vt ſatiſfaciāt decre. romana. §. caue/
ant. ꝺ ſen. excō. li. vj. m Coerceri: appellatōe remo
ta. ꝺ deci. tua. ū. i fi. q̄ꝺ intellige vt ibi ſcp̄ſi: ⁊ ꝯ ptina
ces innouari pōt brachiū ſeculare. de homi. poſtulaſti.
n Matrimonijs. Si querat̄ de federe nō eſt dubi Queſtio
um. ſiue agat̄ ad impediendū: ſiue ad dirimēdū: ſiue
ad declarādū: vt q: vendicat̄ cōiunx negās ꝯtū. Qꝺ
aūt de dirimēdo dixi: intelligo ſiue petat̄ dirimi mr̄i/
moniū q̄ꝺ a principio non tenuit: vt ꝯtū inter fideles
inter quos erat impedimentū dirimēs: ſiue q̄ꝺ a prin/
cipio tenuit dirimi petat̄ p̄pter creatoris ꝯtumeliā ſu/
puenientē in caſibus. de diuor. q̄nto. ⁊. c. gaudemus.
Hoc aūt caſu qn̄ de federe querit̄: p vetera iura p̄ce/
di nō poterat. li. nō cōteſt. niſi pte cōtumace: vt li. non
ꝯte. accedēs. ij. ⁊. c. qm̄. hodie ſecꝰ vt h̄. Quid ſi agat̄ ꝺ Queſtio
crimine adulterij ad ſepationē thori: videt̄ p decre. j. ſ.
vt li. non ꝯteſt. q̄ cōſtitutio locū non habeat: nā vt ibi
patet p̄ceſſus q̄ p iura vetera fieri poterat. pte ꝯtuma
ce in cā mr̄imoniali fieri nō pōt [illegible] caſu. Quid ſi agat̄
de ſpōſalibus? certū eſt q̄ iſta [illegible] diuerſa: vt ptꝫ in ru/
brica de ſpōſalibꝫ ⁊ mr̄imonijs: tn̄ per lr̄am ſequētē vi/
deret̄ ꝯſtitutio locū hr̄e: quaſi ſpōſalioꝝ cā. ſit de tan/
gētibꝰ. Quid ſi ſit queſtio ſucceſſionis ⁊ natalitū: in q̄
incidit cauſa mr̄imonialis in p̄ncipali? nō habebit lo/
cū ꝯſtitutio: ſi tn̄ incidēs mr̄imonialis q̄ſtio defert̄ ad
iudicē eccľiaſticū: pōt locū hr̄e ꝯſtitutio: nā etiā p iu/
ra vetera ſm Inno. ⁊ Hoſti. nō erat tunc neceſſe libel/
lum offerri: vt ſcripſi qui fi. ſint le. lator. o Vſu/
ris. cū repetunt̄ vel petit̄ vt illas cōpenſet vſurariꝰ vł'
ipſius heres. Nec impediet hūc p̄cedēdi modū ſi dicat
reus q̄ caſus eſt in q̄ cōpenſare nō tenet̄: pone exemplū
de vſur. ſalubrit̄. ⁊. c. cō queſtus. ſatis eſt eīn q̄ forma
petitiōis ꝯcludit cām vſurariā: ⁊ fac̄ q̄ꝺ ſcp̄ſi poſt In/
no. ⁊ Hoſti. de fo. compe. cū ſit. non ſic forte ſi creditor
petit debitū ⁊ debitor excipit illud vſurariū: nā h̄ p̄nci
palis cā nō eſt ſup vſura. imo ſup credito vel alio con/
tractu ex q̄ agit: nec ꝯſtitutio iſta manauit in fauorem
ſed in odiū vſurarioꝝ: ⁊ vide q̄ꝺ ſcripſi de fideiuſ. ꝯſti/
tutus. ſup ꝟbo ca'ūnie. vbi ꝟo debitor non ſimplr̄ exci
peret: ſꝫ peteret p̄nūciari ꝯtū factū in fraudē vſuraꝝ
tūc p̄cedit ꝯſtitutō. Et aduerte q̄ ſi opi. Hug. ⁊ Lau.

⁊ q̄ placet Arch. xiiij.q.iiij.q̄d dicā.⁊ Hoſ.de fo.com/pe.cū ſit.eſſet vera.ſ.ꝙ vſure poſſint peti cōtra laicuꝫ in ſeculari foro. decre. tñ iſta non habet locum in illo foro:nō em̄ pōt nec intēdit papa iudiciariū ordinē tol/lere niſi quo ad ſuū foꝝ.facit qđ no.de arbi.c.ij.li.vj.c.li.de reg.iur.c.ij. decre.tñ ad nr̄aꝫ ij.de iureiu.q̄ ad p̄di.opi. inducit non facit: q: illa non ſunt ibi ꝟba pape:ſed ꝑtis iu rātis:⁊ ſic nō po nunt ius nouuꝫ. Ecōtra illā facit qđ no.e.ti.ex lit/teris in vlti.glo. ⁊ ī p̄di.decre. cū ſit.de offi.or.c.j. ⁊.xj.q.j.in ſūma ⁊.vj.q.ij.c.j. et hec decre.que tri bus eccleſiaſticis cauſis hanc ad/miſcet.ad id qđ dicit ꝙ leges eti am in his eccl'ia/ſticis penā impo nunt. rñde ꝑ de/cre.de here.vt in/q̄ſitiōis.§.pe.et.c.ſequen. in fi.

a Tāgētibꝫ. Cauſas electionū ⁊ ꝓuiſionū tangeret cuꝫ quereret ad quē ꝑtinet electio vel ꝓuiſio. cās vſuraꝝ cū peteret re/laxari iuramentū de illis ſoluēdis. de iureiu.c.j.
b Valeat.nō dicit debeat:ꝑ qđ ꝑtꝫ ꝙ poteſt iudex etiā ꝯdicētibꝫ ꝑtibꝫ ſeruare iudiciariū ordinē iu cauſis p̄dictis.ff.de iudei.nō quicq̄ꝫ.de offi.deleg.conſuluit. nō ſic in illis in quibus ꝓcedi debet:vt ꝑtꝫ.ĩ.de verbo.ſig.ſepe cōtingit in fi.ꝑ qđ cōſulo qđ in caſibus quibꝰ dubitatur an conſtitutio iſta locū habeat:de quibꝰ.ſ̄ no.⁊ i ſimilibꝫ:iudex ad omne dubiū tollēdū ſernet or/dinem iudiciarium. c Et figura.quid importent hec ꝟba determinat ꝓcedi.conſtitutio ſepe.ĩ.de verbo.ſig.que ſūme fuit neceſſaria propter iſtam:vt ibi not. in.j.glo. d Preſentia.concor.de offi.leg. c.pe. in fi.li.vj.ad idem.C.de ſacroſan.eccle.ſancimus.j.⁊.ij.⁊ l.vlti.in fi C.de trāſac.l.vl.in ꝑn. e Pendentia. concor.ĩ.de ſequeſtra.poſ.c.j.de ꝓba.c.j.de re iudi.c.j. de ſen.excō.c.j.in fine.fuit aūt h̄ dictū de pendentibꝰ per appellationē.quia quo ad illa non ſufficeret verbū p̄ſentia.ꝑ id qđ no.in p̄di.l.ſancimus in fi.⁊ ꝓpter ea que no.ſ̄.de elec.licet canon.⁊ que no.Cōpoſtu.de con ſti.cognoſcentes.que quaſi ad litteram ponit Gull.in Spe.de ap.§.de officio.ꝟ.ſed quid ſi duꝫ cauſa.Dato tamen ꝙ hec verba non fuiſſent expreſſa: quia tamen conſtitutio iſta dat modum procedendi totum de ſui natura reſpiciebat pēdentia q̄ ad faciēda:vt no.in pre

Diuiſio Qvamuis. Primo (di.decre.licet canon. ſtatuit de ꝓceſſu faciendo contra expulſores cōſiliarios ⁊ fautores.Scđo de iuriſdictione alias inter ſubditos exercenda.Tertio de licē tia dioceſanoꝝ petenda. Quarto de fide adhibenda verbo ipſoꝝ epiſcoporuꝫ.Quinto de ſuffragio vicinoꝝ epoꝝ.Sexto preſtat̄ de iure p̄ſidentiū loci: vbi tales epi iuriſdictionē exercēt.Scđa ibi: Eiſdē, Tertia ibi:

a quo modo tangentibus ven b tilandis procedit: valeat de cetero ſimpliciter et de plano c ac ſine ſtrepitu iudicij et figu d ra. Volentes non ſolum ad futura negocia:ſed ad preſen tia:et adhuc etiam per appel e lationem pendentia: hoc ex/tendi.

De foro competenti.

Clemens quintus in conci/lio Vienenſi.

Concedit concilium certo ca ſu epiſcopis expulſis a ſuis ſedibus ꝙ in locis aliarum dioceſum ſeruata forma quā limitat: poſſint procedere co tra expulſores conſiliarios et fautores ⁊ inter ſubditos ſuos dicere. Jo.an. ca. I

f Qvamuis ſacriſ ca/ g nonibus ſit gene raliter interdictū ne quis epiſcopuſ h iuriſdictionem in dioceſi exer i ceat aliena:nos tamē epiſco/ k pis qui a ſuis ſedibus proter l m uia impiorum expulſi:nō au/ n dent propter metuꝫ perſequē tium:in ſuis ciuitatibus vel o dioceſibus aut earum parte aliqua reſidere:nec iuriſdicti onem ad ſe ſpectantem per ſe p q vel per alium inibi exercere: r ne iniuria in eorum expulſio/ s ne ipſorum irrogata eccleſijs hoc pretextu remaneat impu t nita durimꝰ indulgendū: vt in dioceſibꝰ alienis:in ciuita/ v tibus videlicet vel locis inſi/

Volumꝰ.Quarta ibi:Sane.Quita ibi:Eorūdē.Sexta ibi:Per p̄miſſa.Et q: i Vien.ꝯcil.plures erāt epi a ſu is ſedibꝫ expulſi ⁊ maxie italici: vt Mediolañ.⁊ Vin/ceñ. ⁊ aliq̄ alij illis iſtātibꝫ fuit hec ꝯſtitutio ꝓmulga/ta. f Canonibꝫ.ix.q.ij.epm.⁊ duobꝫ.c. ſe. vij.q.j. placuit.⁊.ij.c.ſe. ⁊ nota ꝑ genera li allegatiōe de q̄ dixi de coha.cle. ⁊ muli.veſtra. g Gnālit.vt clariꝰ pateat ex/ceptio ꝑmittit re gulā gnālē. ſi vt lit.nō ꝯteſt. qm̄. in ꝓuci. h Iuriſdicti onem.cōtētioſā: de illa q̄ ꝯſiſtit i excōicādo et ab/ſoluēdo:⁊ in col/latione bn̄ficioꝝ ⁊ delegatiōe cāꝝ. dic vt no.đ offi. dele.nouit. Cele/brare p̄t etiā ibi cū altari viatico đ ꝓuil.c.fi.li.vj. Sed an cū pōti/ficalibꝰ dicā.ĩ.de ꝓuile.c.ij. i Epiſcopis. ſecꝰ de inferiori/bus.In elect̄ tñ ꝯfirmat̄ idē puto:de elec.trāſmiſſā. de tranſac.c.j.⁊.ij. k Proteruia.i.crudelitate vel terribilitate.in greciſmo ꝟſus. Improbꝫ ē aliq̄s ꝟbis factiſq̄ꝫ ꝓteruꝰ. l Impioꝝ.etiā fideliū:de iſtoruꝫ pena.ĩ.de penis.ſi q̄s ſuadēte. m Expulſi.vij.q.j paſtoral'.⁊.c.ſciſcitaris.iij.q.vj.h̄ q̄ppe.xvij.q.iiij.ſi q̄s deinceps. n Perſequētiū.Qñ ꝑſecutionē fugere liceat necue plene i tex.⁊ i glo.vij.q.j.§.h̄ etiā tūc.de re nun.niſi.§.ꝓpt̄ maliciā. o Aut eaꝝ ꝑte.q: nomie ꝑtis continet̄ dimidia.đ deci.c.ij.§.j.li.vj.cū ꝯcor. ne aliq̄s crederet h̄ ſic ſumi:iō ſubdit aliq̄.Si ḡ i aliq̄ eti am mīma ꝑticl'a dioceſis ꝓꝑe ſecure morari ⁊ ꝓcedere pōt:nō ē locꝰ ꝯſtōni ꝑ hāc lr̄am:ſtat̄ tñ ipiꝰ aſſertioni ſnꝑ h̄:vt ſeq̄t̄.ĩ.Quid ſi i aliq̄ loco dioc̄.ſue. tñ exēpto ſecurꝰ morari ⁊ ꝓcedere poſſet: ⁊ ibi de facto recipit̄: q̄rit̄ an poſſit ibi ſedere ꝓ tribunali:videt̄ ꝙ nō.xviij. q.ij.lumioſo.đ off.or.cū eps.li.vj.ꝓ ⁊ ꝯ.ĩ.đ ꝓui.c.ij.di co ꝑ hāc lr̄aꝫ.⁊ ꝑ p̄di.c.lumioſo ad fi.ibi:niſi ab abba te ⁊c̄.ꝙ ex q̄ ibi recipit̄ ibi ſedere poterit.Nā ſi hec ꝯſti tutio dat ſibi liniam ſedēdi ī loco nō ſbdito alteriꝰ dio/ceſis fortiꝰ ī nō ſbdito ſue dioce.q̄ etiā ad aliq̄ ſbditus eſt:vt i p̄di.decre.ij.ĩ.de ꝓuil.⁊ tūc ꝑ hanc lr̄am ſedere nō poterit i alia dioc̄. p Per aliū. ḡ ſi ꝑ aliū pōt in ꝓpria.nō ꝓceder i aliena. q Inibi. in aliq̄ ꝑte dioce.ꝓprie. r Exercere.contra illos.§. ſane. s Eccl'ijs.q̄ſi innuat epm iiuriā eccl'ie vēdicare poſ ſe:ſꝫ nō ꝓpriā:đ h̄.ij.q.vij.ſi q̄s ergo.et.c.ſi q̄s ab epi ſcopo.ſ̄.de maledi.c.j. de penis.romana.lib.vj.et per Inno.de verbo.ſig.c.ex parte. t Indulgendum. olim em̄ hoc non licebat. vnde dixit Vin.de ꝑcu.peti tio in fi.j.glo.ꝙ epiſcopꝰ expulſus nō poſſidens iuriſ/dictionē exercere nō poterat.alle.xj.q.j.ſi quicq̄ꝫ.de cō ſe.di.j.h̄ ḡ.facit qđ poſt euꝫ ſcripſi:q̄ fi.ſint le.ꝑ venera/bilē.§.rōnibꝰ.ſuꝑ ꝟbo loco. v Inſignibꝫ.qđ expo